

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АДАПТИВНІ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА

освітньо-професійна програма
спеціальність
галузь знань
освітній ступінь

Екологічне рослинництво
201 Агрономія
20 Аграрні науки і продовольство
магістр

Розробник: **Оксана Ласло**,
доцент кафедри землеробства і агрохімії
ім. В.І. Сазанова, кандидат
сільськогосподарських наук, доцент

Гарант: **Володимир Гангур**,
завідувач кафедри рослинництва, доктор
сільськогосподарських наук, старший
науковий співробітник

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри землеробства і агрохімії
ім. В.І Сазанова
Протокол від 27 серпня 2020 року № 32
Схвалено науково-методичною радою спеціальності Агрономія
Протокол від 28 серпня 2020 року № 1

Полтава
2020/2021

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника	
Назва навчальної дисципліни:	Адаптивні системи землеробства
Назва структурного підрозділу:	Кафедра землеробства і агрохімії ім. В.І. Сазанова
Контактні дані розробника, який залучений до викладання:	
викладач:	Ласло Оксана Олександрівна
профайл викладача на сайті кафедри:	https://www.pdaa.edu.ua/people/laslo-oksana-oleksandrivna
e-mail: викладача:	oksana.laslo@pdaa.edu.ua
посилання на освітній контент дисципліни в Moodle або іншому ресурсі:	https://moodle.pdaa.edu.ua/course/view.php?id=985
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	201 Агрономія
Предреквізити і постреквізити	Відповідно до навчального плану навчальна дисципліна «Адаптивні системи землеробства» вивчається на першому курсі магістратури у першому семестрі. Передумовою вивчення навчальної дисципліни є блок дисциплін професійної підготовки освітнього ступеня бакалавр. Дисципліна є передумовою для таких дисциплін: Світові агротехнології, Системи сучасних інтенсивних технологій.

Опис навчальної дисципліни

Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів	6
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1
Семестр	1
Лекції (годин)	38
Лабораторні (годин)	26
Самостійна робота (годин)	116
Вид підсумкового контролю	екзамен

Мета, завдання, зміст вивчення навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр спеціальних та фахових компетентностей та програмних результатів навчання з основних положень дисципліни Адаптивні системи

землеробства, а саме: вивчення особливостей відтворення природних екосистем шляхом впровадження органічного господарювання, адаптованого до конкретних ґрунтово-кліматичних умов.

Завдання: у ході вивчення спеціальних розділів курсу здобувач повинен набути навички і вміння розробляти і здійснювати в практичній діяльності прогресивні ресурсозберігаючі адаптивні технології вирощування сільськогосподарських культур в науково обґрунтованих сівозмінах.

Зміст навчальної дисципліни:

Компетентності:

загальні: 3. Здатність розуміти сутність сучасних проблем агрономії, науково-технічну політику в межах виробництва екологічно безпечної продукції рослинництва.

4. Володіння методами оцінки стану агрофітоценозів та прийомами корекції технології виробництва сільськогосподарських культур з врахуванням ґрунтово-кліматичних умов зони.

5. Володіння методами програмування врожаю польових культур з урахуванням різних рівнів агротехнологій.

6. Уміння дати оцінку придатності земель для вирощування сільськогосподарських культур з врахуванням виробництва якісної продукції

фахові: 8. Здатність розробляти адаптивні системи землеробства для сільськогосподарських установ.

Очікувані результати навчання: 8. Розробка та реалізація проектів екологічно-безпечних прийомів та технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з врахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

9. Проектування адаптивних систем землеробства для господарств різних форм власності та їх впровадження.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Особливості адаптивних систем екологічно безпечного землеробства

Тема 2. Моніторинг агроекосистеми та його використання під час розробки адаптивних систем землеробства

Тема 3. Аналіз компонент органічних екосистем при розробці адаптивних систем землеробства

Тема 4. Порівняння систем обробітку ґрунту під сільськогосподарські культури у традиційному та органічному землеробстві

Тема 5. Відмінні характеристики у системі заходів захисту посівів від бур'янів, шкідників та хвороб за традиційного і органічного ведення землеробства

Тема 6. Застосування рістрегулюючих препаратів мікробіологічного та хімічного походження при вирощуванні сільськогосподарських культур

Тема 7. Відтворення родючості ґрунту традиційними та екологічними (біологічними) методами для стабілізації агроекосистем.

Тема 8. Агроекологічне обґрунтування механізмів виникнення, поширення ерозії ґрунтів: система протиерозійних заходів у традиційному та органічному землеробстві.

Тема 9. Особливості ведення органічного господарювання у зоні Лісостепу.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 180 год.

Кількість кредитів – 6.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

робоча програма, матеріали для виконання лабораторних та самостійних робіт, пакети тестових завдань поточного контролю, конспекти лекцій, питання до екзаменаційних тестів.

Технічне й програмне забезпечення

Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення необхідного для вивчення навчальної дисципліни забезпечує Навчально-наукова лабораторія землеробства та ґрунтознавства.

Політика навчальної дисципліни

Усі завдання мають бути опрацьовані і здані викладачеві вчасно у очній чи дистанційній формі (дистанційна платформа MOODLE). Пропущені теми лекційних занять мають бути опрацьовані студентом і здані викладачу до початку залікового тижня; пропущені лабораторні заняття відпрацьовуються на кафедрі у відведений викладачем час і захищаються при очній формі навчання. Теми самостійного опрацювання здаються у вигляді конспекту (при очній формі навчання) або у вигляді електронного реферату (при дистанційній формі навчання). Контрольні роботи за темами курсу здаються шляхом складання тестів. Екзамен проходить шляхом тестування.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавської державної аграрної академії та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гудзь В.П., Шувар І.А., Юник А.В. та ін. Адаптивні системи землеробства. К.: ЦУЛ., 2019. 336с.
2. Шидула М.К. Ґрунтозахисна біологічна система землеробства в Україні: монографія. К.: «Оранта», 2000. 389с.
3. Іванишин В.В. Біологізація землеробства в Україні: реалії та перспективи. Івано-Франківськ.: «Івано-Франківськ», 2016. 284с.
4. Гудзь В.П., Примак І.Д., Рибак М.Ф. Адаптивні системи землеробства. Навч. Посібник. К.: ЦУЛ, 2007. 336 с.
5. Стецишин П.О. Основи органічного виробництва. Вінниця: Нова книга, 2008. 528с.

Допоміжні

1. Центи́ло Л.В. Органічні добрива для сучасних систем землеробства. Івано-Франківськ.: «Івано-Франківськ», 2017. 260с.
2. Ковбасенко В.М. Проблеми та перспективи екологізації землеробства. Тернопіль: «Тернопіль», 2017. 284с.
3. Бомба М.Я. Землеробство з основами ґрунтознавства, агрохімії та агроекології: Навч. посібник. [Бомба М.Я., Періг Г.Т., Рижук С.М. та ін.] – К.: Урожай, 2003. – 400 с.
4. Кравченко М.С. Землеробство / Кравченко М.С., Злобін Ю.А., Царенко О.М.. – К.: Либідь, 2002. – 496 с.
5. Будьоний Ю.В. Практикум із загального та меліоративного землеробства [за ред. Будьонного Ю.В.] – Харків: ХНАУ, 2005. – 286 с.
6. Бегей С.В. Екологічне землеробство. К.: «Новий світ». 2012. 432с.

Інформаційні ресурси

1. Гудзь В.П., Шувар І.А. та ін. Адаптивні системи землеробства. URL: <https://www.twirpx.com/file/1673225/>.
2. Примак І. Д. Екологічні проблеми землеробства. URL: https://www.researchgate.net/publication/295907196_Ekologicni_problemi_zemlerobstva.
3. Лозовіцький П.С. Основи землеробства та рослинництва. URL: <http://cgo-sreznevskyi.kyiv.ua/data/bis3/zemlerobstvo.pdf>.